

ὅτι θὰ ἀπέθνησκεν ἐκ τοῦ χωρισμοῦ της, ἡ κόρη, ἀμφιταλαντευθεῖσα μεταξὺ τοῦ Θεοῦ, ὡς τῇ ἔλεγον αἱ καλογραῖαι, καὶ τῆς μητρός της, ἔκλινε πρὸς τὴν μητέρα της.

Ἐπηγγέλλετο δὲ τώρα ἡ Φραγκίσκα τὴν σιδηρώτριαν, ἥτοι ἐσιδέρωνε τὰ ξένα ὀθόνια μετὰ τὴν πλύσιν.

Ὅλα αὐτὰ καλά, εἶπον ἀφοῦ τὴν ἤκουσα μέχρι τέλους ταῦτα διηγουμένην· ἐλπίζω δὲ τώρα ὅτι εἴμεθα καὶ φρόνιμοι.

Ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς. — Τίποτε κἀνένα φίλον; ἠρώτησα τὴν πτωχὴν κόρην.

— ὦ, ὄχι! μοὶ ἀπεκρίθη.

— Κἀνένα, κἀνένα;...

Ἡ Φραγκίσκα ἠρυθρίασε.

— Κἀνένα, κἀνένα;... ἐπανέλαβον.

— Ναί, ἀπεκρίθη γενομένη καταπόρφυρος, ἀλλ' ὄχι διὰ κακόν.

— Διότι σὲ ἀγαπᾷ ἴσως;

— Ἄν δὲν μὲ ἠγάπα, δὲν θὰ ἤθελε νὰ μὲ νυμφευθῇ.

— ὦ, λοιπὸν νυμφεύεσθε;

— Ὅχι ἀκόμη, διότι ὅσα κερδίζει δὲν εἶνε ἀρκετά.

— Τί ἐπάγγελμα ἔχει;

— Εἶνε σχοινᾶς.

— Καὶ πόσα κερδίζει;

— Δύο ἡμισυ φράγκα, τὴν μίαν ἡμέραν μὲ τὴν ἄλλην.

— Σὺ δὲ πόσα;

— Ἐν καὶ ἡμισυ.

— Δύο ἡμισυ καὶ ἓν καὶ ἡμισυ κἀμνουν τέσσαρα.

Ἐγὼ στοχάζομαι ὅτι δύνασθε μὲ τόσα νὰ ζήσετε.

— Ναί, ἂν εἴχαμεν τὸ νοικοκυριό μας.

— Καὶ πόσα θὰ σᾶς ἐχρειάζοντο διὰ τὸ νοικοκυριό σας;

— Πολλά, κατὰ δυστυχίαν.

— Ἀλλ' ἔως πόσα, τέλος πάντων;

— Ἐκατὸν φράγκα τοῦλάχιστον θὰ μᾶς ἐχρειάζοντο!..

Ὑπάρχουσι λοιπὸν ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους χρειάζονται δέκα ἑκατομμύρια, ὅπως ἡ φιλοδοξία των εὐχαριστηθῇ, καὶ ἄνθρωποι οὓς εἰς θὰ ἤρουν καὶ ἑκατὸν φράγκα! Πτωχή Φραγκίσκα! Ὅτε τὴν ἤκουσα εἰποῦσαν, « Ἐκατὸν φράγκα τοῦλάχιστον θὰ μᾶς ἐχρειάζοντο », μ' ἤλθον δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· ἐνῷ ὅταν ὁ συνοδοιπὸρος μου ἐκεῖνος εἶχεν εἰπεῖ, ὅτι τὸν « ἐχρειάζοντο δέκα ἑκατομμύρια » ἡσθάνθη ἐν τῇ καρδίᾳ ὡς τινα πρὸς αὐτὸν βδελυγμίαν. Πόθεν ἄρα γε αὕτη τῶν αἰσθημάτων ἡ διαφορά;

Ἀγνοῶ ἂν ὁ συνοδοιπὸρος μου ἀποκτήσῃ τὰ δέκα ἑκατομμύρια πρὸ τῆς ἐπανόδου του εἰς Παρίσιους· γινώσκω δὲ μόνον ὅτι ἡ Φραγκίσκα, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐκ τοῦ Ἀθροῦ, θὰ ἔχῃ τὰ φράγκα της τὰ ἑκατόν.

(μετάφρασις I. Σκυλίση).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΠΩ ΝΑΙ;

Ἡ εἰκὼν, τὴν ὁποίαν παρατίθεμεν, συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν ὠραιότερων τῆς τελευταίας ἐν Παρίσιους καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως.

Ἐν τῇ ἐπινοίᾳ της ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει πολὺ τὸ εὐφυὲς καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τῇ ἐκτελέσει. Τρόντι ἐν τῇ μορφῇ τῆς κόρης, ἥτις, μόνη τὴν νύκτα πρὸ τῆς λαμπάδος, ἀναδιφᾷ τὰς γενομένας πρὸς τοὺς γονεῖς της προτάσεις, ἐμφαίνεται ἡ ἀπορία καὶ τὸ ἀναποφάσιστον, νομίζει τις ὅτι καὶ ἀκούει ἀπὸ τῶν χειλέων της τὴν φράσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν πολλὰ πρὸ αὐτῆς ἐφιθύρισαν καὶ τὴν ὁποίαν ἐκάστη κόρη ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει ἀναγκάζεται νὰ ἐπαναλάβῃ πρέπει ἄρα γε νὰ εἴπω ναί;

Καὶ ἂν το εἴπῃ, τίς τῇ ἐγγυᾶται ὅτι θὰ εἶνε εὐτυχής;

Καὶ ὅμως ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ. Καὶ ἡ μήτηρ ἥτις ἐν τῇ στοργῇ της ἐνεπιστεύθη τὸ ἀπόρρητον εἰς τὴν κόρην της, ὑποσχέθη νὰ ἀποδεχθῇ καὶ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς της.

Ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν οἱ σύζυγοι ἤριζον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Ὁ πατὴρ φιλάργυρος καὶ τῶν παλαιῶν ἰδεῶν θερμὸς ὑπέρμαχος, ὅστις μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἐώρταζε τὴν τεσσαρακονταετηρίδα του, ἄνευ τινὸς δισταγμοῦ ἐξελέξατο τὸν ἔμπορον ἡ μήτηρ ἐδείκνυσεν ἰδιαιτέραν εὐνοίαν πρὸς τὸν ἱατρόν. Καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα διεπληκτίζοντο, ἐν ᾧ οἱ προτεινόμενοι περιέμενον τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως. Ὁ τρίτος νεανίας ἀριστεύσας ἐν τῇ σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ τιμηθεὶς ἐν τῇ παγκοσμίᾳ ἐκθέσει τοῦ 1878 - δὲν εἶχεν οὔτε οἰκογενειακὸν ὄνομα ἐνδοξόν, οὔτε πλοῦτη, καὶ διὰ τοῦτο ὁ πατὴρ οὔτε ἠθέλησε νὰ σκεφθῇ περὶ αὐτοῦ, ἡ δὲ μήτηρ ἀδιαφόρως ἤκουε τὰς προτάσεις του.

Ἀλλ' ὅμως ἡ Βέρθα εἶχε συναντήσῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Κομῆσης πρὸ ὀλίγων ἔτι ἡμερῶν τὸν Γουσταῦν, ἤκουσε τὸ ὄνομά του προφερόμενον μετὰ τινος θαυμασμοῦ, εἶδε τὴν βραβευθεῖσαν εἰκόνα του ἀνηρτημένην ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκείνῃ αἰθούσῃ καὶ θαυμάζουσα καὶ αὕτη τὸ καλλιτέχνημα πολλάκις ἐστράφη πρὸς τὸν καλλιτέχνην, οὕτως ἡ ἀνέφελος καὶ γλυκεῖα μορφή ἐξεκόνιζε τὴν ἀγαλότητά της ψυχῆς. Καὶ ἤδη ὑπὲρ ποτε ἀναπαρίστα ζωηροτέραν ἐν τῇ φαντασίᾳ της τὴν μορφήν τοῦ Γουσταύου...; Ἐὰν εἴπῃ τὸ ναί, δὲν κινδυνεύει νὰ προδῶσῃ ἀπόρρητόν τι αἰσθημα τῆς καρδίας της, ἄνευ ἐλπίδος, τότε δὲ ὁ πατὴρ της θὰ σπεύσῃ νὰ ὑποσχεθῇ εἰς τὸν ἔμπορον τὴν χεῖρά της;

Οὕτως ἐσκέπτετο περίλυπος ἡ Βέρθα καὶ ἐπρόφερε πάλιν τὸ ὄνομα τοῦ καλλιτέχνου, ὅτε ἡ μήτηρ ἐξαίφνης εἰσελθοῦσα ὑπέκλειψε τὸ μυστικόν της.

— Ἐστὼ - εἶπεν - οὕτω κἂν δὲν φαίνομαι ἡττωμένη· οὔτε ὁ ἱατρός, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ ἔμπορος! Ὁφείλον νὰ γνωρίσω πρότερον τὸν ἱατρόν εἰς τὴν κόρην μου, ν' ανταλλάξωσι τὰς ιδέας των νὰ γεννηθῇ αὐτομάτως ἐν τῇ καρδίᾳ των τὸ αἶσθημα τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ τοὺς ἐπιβάλωμεν διὰ τοῦ γάμου.

Μετὰ δέκα καὶ πέντε ἡμέρας οἱ δύο σύζυγοι προσεκάλουν τοὺς οἰκείους εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Κλοτίλδης, ὅπου ἐτελοῦντο οἱ γάμοι τῆς Βέρθας μετὰ τοῦ διασήμεου ζωγράφου Γουσταύου Ἀμεδαίου Π..